

Украински и български деца изработват коледни декорации в учебен център в София, подкрепян от УНИЦЕФ

НАЙ-ВАЖНИТЕ ДАННИ

148 873

украинци,
регистрирани за временна
закрила

52 772

деца, регистрирани за
временна закрила

50 150

украински бежанци
в страната

9 773

души живеят във финансирани от
държавата бази за настаняване
бази за настаняване

589

непридружени или
разделени от
семействата си деца

АКЦЕНТИ

3,4 милиона

души,
достигнати чрез съобщения за
превенция и достъп до услуги

57 401

души, получили
достъп до сигурни зони и
центрове за закрила и
подкрепа

4 940

деца бежанци
с достъп до формално и
неформално образование с
подкрепата на УНИЦЕФ

Контекст

- Войната в Украйна, скоршните атаки върху критичноважни граждански инфраструктури и тежките зимни условия засилиха хуманитарните нужди и икономическите трудности, като попречи на много украинци да се завърнат в родината и предизвикаха нови бежански вълни.
- От началото на конфликта в Украйна временна закрила са получили **148 873 украинци (52 772 деца, 74 181 жени и 21 920 мъже)**. С оглед на несигурната обстановка в Украйна и непрекъснато влошаващите се условия на живот вследствие на прекъсванията на електрозахранването, всяка ескалация или бойни действия в източната и южната част на страната може да доведе до нов приток на бежанци към България.
- Към 22 декември в страната са регистрирани **50 150 украински бежанци**, като **9 773 от тях са настанени в хотели и финансирани от държавата бази за настаняване**.
- Възможностите на украинските бежанци да се издържат намаляват, а същевременно нарастват предизвикателствата във връзка с **настаняването, достъпа до здравеопазване, образование и грижа за децата, както и липсата на финансови средства и възможности за работа**. Освен психологическия стрес от войната и разселването, неясната перспектива за бъдещето на децата и жените, изправени пред нови предизвикателства, води до допълнителен стрес и тревожност, а това увеличава нуждата от психосоциална подкрепа.
- С падането на температурите и настъпването на зимата фокусът на УНИЦЕФ и неговите партньори е върху **подготовката за зимата**, както и върху по-мощното прилагане на програми за помощ, за да се разширят съществуващите услуги в сферите: закрила на детето, образование, здравеопазване, водоснабдяване и санитарно-хигиенните условия (WASH) и социална закрила на стратегически локации. Целта е да се осигури многосекторна хуманитарна подкрепа за децата и семействата, търсещи закрила точно в средата на зимата.

Хуманитарна реакция и координация

- Още от откриването на представителството си в София през 2005 г. УНИЦЕФ подпомага правителството да отстоява, защитава и осигурява прилагането на правата на всяко дете в България.
- В момента УНИЦЕФ подкрепя правителството при осигуряване на достъп до услуги, закрила и социално подпомагане на украинските деца, техните семейства и приелите ги общности.
- УНИЦЕФ участва в механизма за междуведомствена координация заедно с Върховния комисариат на ООН за бежанците (ВКБООН), Световната здравна организация (СЗО), Международната организация по миграция (МОМ) и Международната федерация на Червения кръст (МФЧК) и допринася за работата на техническите работни групи „Образование“, „Деца“ и „Превенция на трафика“.
- УНИЦЕФ работи с Министерството на вътрешните работи, Министерството на образованието и науката, Министерството на здравеопазването, Министерството на труда и социалната политика и други национални партньори като Държавната агенция за бежанците, Държавната агенция за закрила на детето, областни управи и общини. УНИЦЕФ използва стратегическите си партньорства с ресорните министерства и местни органи в подкрепа на по-широка многосекторна хуманитарна реакция и за укрепване на капацитета на националните системи чрез техническа и финансова подкрепа, консултации, застъпничество за подобряване на политиките и ангажиране за по-дългосрочни и устойчиви резултати.
- За да достигне до засегнатите деца и семейства от Украйна, УНИЦЕФ разширява хуманитарната си помощ, като предоставя материали и услуги, укрепва капацитета на работещите на първа линия и подкрепя националните системи в тясна координация с правителството, службите на ООН, дарителската общност и организациите на гражданското общество.

Здравеопазване и ранно детско развитие

- Хуманитарният отговор на УНИЦЕФ е съсредоточен в подкрепа и предоставяне на информация на хората, които полагат грижи за децата, обучения на здравните работници и подкрепа за ваксиниране.
- УНИЦЕФ работи за по-лесен достъп до основни здравни услуги за деца и жени в големите бази за настаняване, за да бъдат преодолени липсата на достъп до първична здравна помощ и административните затруднения. УНИЦЕФ подкрепя мобилните здравни услуги, предоставяни от местните здравни власти, и укрепва капацитета на медицинските специалисти.
- Консултациите за родители на малки деца, включително деца със затруднения в развитието и увреждания, се осигуряват чрез дигитални средства и лични срещи.

Закрила на детето

- УНИЦЕФ подкрепя различни **интервенции за закрила на детето**, включително защитени пространства и центрове за закрила и подкрепа за деца и семейства, известни като „Сини точки“. Над **57 401** деца и възрастни са получили психологическа и психосоциална подкрепа, правна помощ и консултации, информация за превенция и реакция при случаи на насилие, основано на пола, и съдействие за достъп до други услуги.
- УНИЦЕФ се фокусира и върху **укрепване на системите за закрила на детето**, за да се гарантира, че всички деца имат достъп до подходяща грижа, закрила и подкрепа. Организацията подкрепя и обучения, супервизия и други инициативи за подобряване на капацитета на работещите на първа линия, обмен на добри практики и координация на подкрепата.
- УНИЦЕФ допринесе за разработването на национални **Насоки за работа с непридружени и отделени от семействата си деца (UASC)** и създаде Правила за работа и настаняване на непридружените и разделените от семействата си деца в социални служби, приети от Държавната агенция за бежанците през месец октомври 2022 г. УНИЦЕФ е член на постоянната експертна работна група за наблюдение на координацията и съвместните действия в тази област.
- УНИЦЕФ работи също така и с Държавната агенция за закрила на детето за популяризиране на **Националната телефонна линия за деца** като ресурс за психичното здраве и психосоциалната помощ и като първа точка за контакт, с която да се споделя информация за деца в риск, включително непридружени украински деца.
- УНИЦЕФ продължава да подкрепя капацитета на националните и местните власти за осигуряване на подходяща **закрила и грижа за децата бежанци и мигранти**, като обръща особено внимание на децата и семействата, търсещи убежище.

Центрове „Синя точка“

УНИЦЕФ и ВКБООН съвместно създадоха шест центъра „Синя точка“ в сътрудничество с местни органи и партньори в България. Центровете предлагат защитени пространства за деца и семейства, осигуряват достъп до услуги от различни сектори, идентификация, регистрация и свързване със службите за закрила на пътуващи сами деца. „Сините точки“ осигуряват услуги за насочване на жени, включително при случаи на насилие, основано на пола, към правна помощ, подкрепа за психичното здраве, информиране и подпомагане на достъпа до социални услуги в България.

Разработената от УНИЦЕФ и ВКБООН Дигитална „Синя точка“ (www.bluedothub.org) представлява онлайн платформа, налична за украинските бежанци, която допълва физическите защитени пространства и центрове за закрила и подкрепа на деца и семейства „Синя точка“, и цели да подобри достъпа на бежанците до информация относно техните права, закрила и услуги.

Русе (ГКПП с Румъния)

Адрес: ул. „Генерал Гурко“ № 10 Русе

Услуги: Услуги: Бюро за информация и консултации, Обособено пространство за семейства и деца, Психосоциална помощ (PSS)

София, Централна гара

Бюро за информация и консултации

София, БЧК – централа

Адрес: бул. „Джеймс Баучър“ № 76

Услуги: Пълен набор услуги „Синя точка“ (Бюро за информация и консултации, Обособено пространство за семейства и деца, Правна помощ, Психосоциална помощ)

Добрич

Адрес: ул. „Отец Паисий“ № 19 Добрич

Услуги: Бюро за информация и консултации, Обособено пространство за семейства и деца, Психосоциална помощ

Бургас, ж.п. гара

Услуги: Бюро за информация и консултации, Обособено пространство за семейства и деца, Правна помощ, Психосоциална помощ

Варна, БЧК

Адрес: ул. „Братя Шкорпил“ № 3 Варна

Услуги: Бюро за информация и консултации, Обособено пространство за семейства и деца, Правна помощ, Психосоциална помощ

Тази карта не отразява позиция на УНИЦЕФ за правния статут на определена държава или територия, или за очертаванията на границите.

Образование

- УНИЦЕФ в партньорство с местните власти насърчава **продължаването на образованието на украинските деца бежанци** чрез включването им в български училища и създаването на детски учебни центрове.
- УНИЦЕФ достигна до **4940 украински деца бежанци с неформално образование и възможности за учене**, като подкрепи украински учители и възпитатели сред бежанците, предостави учебни помагала, подобри достъпа до интернет и осигури допълнителна подкрепа за наваксване с учебния материал от ученици в началното училище. УНИЦЕФ продължава да разширява партньорската си мрежа в образователния сектор. Благодарение на новосъздадените и удължените партньорства през периода ноември – декември 2022 г. **през учебната 2022/2023 г.** над 4000 деца в **главните градове, дати убежище на бежанците** – София, Варна, Пловдив, Банско, Перник, Рибарица и крайморските градове Несебър, Слънчев бряг, Свети Влас, Златни пясъци и Кранево – **ще имат непрекъснат достъп до образование** чрез 16 центъра за игра и обучение, финансирани от УНИЦЕФ.
- УНИЦЕФ продължава да работи в тясно сътрудничество с Министерството на образованието и науката и общините за **разширяване на възможностите децата бежанци да бъдат записани в училище и в предучилищна подготовка**. Тук се включват достъпът до учебна програма онлайн и укрепването на капацитета и уменията на учителите и детските възпитатели да създават приветлива, приобщаваща учебна среда, която задоволява потребностите на всички деца за тяхното учение и развитие.

Над 20 малки украински фирми и предприемачи, както и украински готвачи, пекари и млади занаятчии представиха своите продукти на зимния Колебен базар в София с подкрепата на УНИЦЕФ.

Сезонната кампания на УНИЦЕФ за повишаване на толерантността „Коледа е възможна за всяко дете“ беше стартирана през декември, за да даде възможност на украинските бежанци да представят националните си ястия, занаяти и традиции. Кампанията има за цел да даде глас на украинските семейства, намерили убежище в България, и да насърчи допълнително тяхната интеграция и солидарността в местното общество. Инициативата бе популяризирана сред над 80 000 посетители в центъра на София в продължение на две седмици и достигна до още 1,8 милиона зрители пред телевизионните екрани и чрез други дигитални канали.

Социална закрила и финансова подкрепа

- **За да подкрепи осигуряването на подходяща и своевременна помощ**, УНИЦЕФ стартира **програма за финансова подкрепа** чрез ваучери за хранителни и нехранителни стоки за уязвими семейства с деца. Първоначално 456 домакинства получиха финансова помощ чрез Съвета на жените бежанки в България (СЖББ) по реда на своята уязвимост, включително 228 деца (114 момичета и 114 момчета, включително 33 с увреждания) и 732 възрастни (209 с увреждания). Освен това на уязвимите семейства беше предоставена подкрепа, за да могат да покрият разходи за извънредни нужди (напр. достъп до медицински услуги) чрез специален Фонд „Уязвимост“. Програмата ще продължи и през 2023 г.
- Изпълняващите партньори докладваха за повишена нужда от ваучери за хранителни стоки и финансова помощ и УНИЦЕФ търси нови начини да увеличи мащаба на финансовата подкрепа чрез други механизми и партньори.
- На основата на инициативата „Европейска гаранция за детето“ УНИЦЕФ подготвя нови **партньорства с общините** в подкрепа на усилията им да предоставят социални услуги на украинските бежанци.

Насърчаване на социална и поведенческа промяна

- Над 3,4 милиона души бяха **достигнати чрез съобщения за превенция и достъп до услуги**. Освен това 75 346 души участваха в дейности за насърчаване на социална и поведенческа промяна.
- УНИЦЕФ България подкрепи разработването на **национална комуникационна стратегия за ваксиниране**, като се съсредоточи върху повишаването на имунизациите сред украинските бежанци и приемащите ги общности. Заедно с Министерството на здравеопазването и Фондация „Астра Форум“ УНИЦЕФ организира първата поредица онлайн обучения (наречена „Училище за ваксини“) за над 2000 медицински специалисти.
- Първата **Национална конференция по заболявания, предотвратими чрез ваксини** се проведе в периода 11 – 13 ноември 2022 г. Заинтересованите страни ще подпишат обща декларация за курса на действие, който е нужен, за да се реагира на спада на имунизациите в страната, като през декември се очаква и проект на Стратегия за национална имунизация за всяко дете, включително за бежанците.
- В помощ на украинските майки и лицата, полагащи грижи за децата, с цел да се осигури най-добър старт за малките деца, УНИЦЕФ адаптира и преведе **приложението „Бebbo“** – безплатна мобилна апликация, която вече е налична на български, украински и руски език. Приложението се използва от над 23 000 души в България, включително и от бежанци от Украйна.
- УНИЦЕФ стартира **онлайн програма за мониторинг на социалните мрежи и социална кохезия** с цел противодействие на дезинформацията и правилна оценка на променящите се потребности на хората от по-нататъшни корекции в планирането на програмата. Това ще допринесе за откриване и популяризиране на вдъхновяващи истории за социално включване, интеграция и солидарност.

Ангажиране на младежите и подрастващите

- УНИЦЕФ **мобилизира подрастващи и младежи като партньори**. Работи с младежи както сред бежанците, така и сред местното население за повишаване на тяхната компетентност, самочувствие и издръжливост и за укрепване на социалното сближаване и солидарността в общностите. УНИЦЕФ също така работи за укрепването на устойчиви механизми за участие на младежите във вземането на местни решения.
- УНИЦЕФ **разширява партньорствата си с младежки организации и мрежи** в България като Наградата на херцога на Единбург и Организацията на българските скаути, за да си взаимодействат с младите хора, да ги подкрепи и да им помогне да развият уменията си в новия контекст.
- Чрез партньорството UPLIFT УНИЦЕФ и „Джунийър Ачийвмънт“ организираха **5 лагера за иновации** за 400 подрастващи и младежи от 29 гимназии в страната. Лагерите развиха креативното мислене, засилиха предприемаческите умения и насърчиха социалното включване и толерантността сред участниците, **половината от които бяха уязвими младежи и младежи в неравностойно положение, включително украински бежанци**. В допълнение през Световната седмица на предприемачеството, проведена от 14 до 25 ноември, близо 4100 ученици от 70 образователни заведения в цяла България участваха в предприемачески дейности като състезания и предизвикателства, иновационни лагери и открити уроци.
- Като част от честването на Световния ден на детето УНИЦЕФ **съорганизира „Световно минипървенство по футбол“ за 400 деца на възраст от 8 до 10 г.** в партньорство със Столична община и Българския футболен съюз. В минипървенството участваха деца бежанци от Украйна и репортажите за събитието в медиите достигнаха до над 1 милион зрители.
- УНИЦЕФ разширява **младежката платформа U-Report Европа**, като привлича украински младежи бежанци и предоставя важна актуална информацията за услугите в България. УНИЦЕФ възнамерява да разшири дигиталните възможности за укрепване на устойчивостта, самопомощта и самостоятелността на украинските подрастващи и родители и за консултации онлайн чрез местни разработки като мобилното приложение „Разкажи ми“, което ще е достъпно и за украински ползватели.

Подготовка за зимата

- С падането на температурите УНИЦЕФ засилва програмите си за подпомагане на най-уязвимите бежанци, като започна да доставя **топли дрехи, одеяла, образователни и хигиенни материали** чрез партньорските си организации в цялата страна, започвайки от София, Варна и Бургас. УНИЦЕФ планира да обхване 15 000 деца тази зима с доставки на одеяла, зимно облекло и хигиенни материали чрез местни центрове, училища, учебни центрове и общини.
- Освен това УНИЦЕФ и партньори предприемат действия **предварително да подготвят материали и провизии и да укрепят местния капацитет** за осигуряване на подслон, храна, правна помощ и закрила за още 10 000 души в случай на масов приток на украински бежанци, идващи от българо-румънската граница.

С отговорност към засегнатото население

- За да гарантира възможността на бежанците от Украйна да предоставят обратна връзка за получените услуги, УНИЦЕФ подкрепя разработването на механизми за подаване на оплаквания и обратна връзка. Досега над 1399 души са отправили притеснения и въпроси във връзка със съществуващите програми за бежанците към УНИЦЕФ и партньори.

УНИЦЕФ отправи нов призив за Хуманитарна помощ за деца (НАС) към **Призива за подкрепа за украинските бежанци за 2023 г.**, като призова за общо 1,05 милиарда щ.д. за Сълб I и Сълб II. За 2023 г. Детският фонд на ООН призовава за нуждата от 229,5 милиона щ.д., за да отговори на нуждите на децата и семействата, бягащи от Украйна (Сълб II), включително 4,5 милиона за подкрепа за украинските бежанци в България.

Призив на УНИЦЕФ за 2023 г. в България

Необходимо финансиране по сектори (щатски долари)

УНИЦЕФ си партнира със Столична община и Българския футболен съюз, за да организира „Мини световно първенство по футбол“ за над 400 деца на възраст от 8 до 10 г. в София. Отбор от украински деца се включи в събитието, за да насърчи включването и приятелстването като благоприятни фактори за социална кохезия. Репортажите на медийните партньори на УНИЦЕФ с послания за толерантността и солидарността към децата бежанци от Украйна достигнаха до над 1 милион души.

Партньори на УНИЦЕФ в хуманитарния отговор за украинските бежанци в България

УНИЦЕФ разширява партньорствата си с неправителствени организации в сферата на закрилата на детето, образованието, социалната закрила, социалната и поведенческата промяна (SBC) и развитието и участието на подрастващи (ADAP) на стратегически локации, за да осигури многосекторна хуманитарна помощ за децата и семействата, разселени вследствие на войната в Украйна.

Закрила на детето

- Български Червен кръст (БЧК)
- Фондация „Център Надя“ (ФЦН)
- Фондация „Мисия Криле“
- Български хелзински комитет (БХК)
- Съвет на жените бежанки в България (СЖББ)

Развитие и участие на подрастващи

- Организация на българските скаути
- Джунийър Ачийвмънт България
- Награда на херцога на Единбург

Образование

- Сдружение „Помощ за Украйна“ (Ukrainian Beehive)
- Фондация „Докова и Доков за бъдеще“
- Фондация „АДРА“ (Адвентна организация за развитие и помощ)
- Фондация за достъп до права
- Фондация „За нашите деца“
- Ситуационен център „Отворени врати“
- „Фонд Добро“

Социална и поведенческа промяна

- Фондация „Астра Форум“

Междусекторна подкрепа и координация

- „За Доброто“
- „Подкрепа и обновление на Украйна“ („Друг дом“)

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ

Кристина де Бройн | Представител на УНИЦЕФ в България | cdebruin@unicef.org
Карол Виньо | Координатор „Кризисни ситуации“ | cvinowald@unicef.org
Нина Сорокопуд | Специалист „Комуникации“ | nsorokopud@unicef.org